๒๑ กันยายน ๒๕๖๔

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการจัดทำหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น เพื่อแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น ที่ใช้แสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล และบริหารจัดการป่าชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ อธิบดีกรมป่าไม้ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการจัดทำหลักเขต ป้าย หรือ เครื่องหมายอื่น เพื่อแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๔"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"พื้นที่เอกชน" หมายความว่า ที่ดินที่บุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน

"พื้นที่หวงห้ามของทางราชการ" หมายความว่า พื้นที่ป่าอนุรักษ์ พื้นที่ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ พื้นที่ที่กรมป่าไม้ใช้ หรือจัดการหรือประกาศเป็นพื้นที่วิจัยหรือจัดการใด ๆ และที่ดินที่อยู่ในความครอบครองดูแล ตามกฎหมายของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมป่าไม้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่ง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปั๊ญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยนั้นให้เป็นที่สุด

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๕ เมื่อได้ประกาศจัดตั้งป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษา หรือเมื่อคณะกรรมการป่าชุมชน ประจำจังหวัดอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชน ตามมาตรา ๑๐๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สังกัดกรมป่าไม้ ร่วมกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและสมาชิกป่าชุมชนต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดให้มี หลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น เพื่อแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณ เพื่อการใช้ประโยชน์

ข้อ ๖ การจัดทำหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น ตามข้อ ๕ ให้พิจารณาตามความเหมาะสม กับสภาพพื้นที่ ความจำเป็น ลักษณะการใช้ประโยชน์ และต้องจัดทำจากวัตถุหรือสิ่งอื่นใด ที่ไม่เสื่อมสภาพหรือลบเลือนได้ง่าย หรือจัดทำโดยใช้ระบบเทคโนโลยีหรือวิธีการอื่นใดที่สามารถ ใช้ตรวจสอบความชัดเจนและแน่นอนของแนวเขตได้ เพื่อให้สมาชิกป่าชุมชน คณะกรรมการจัดการ ป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน พนักงานเจ้าหน้าที่ บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบุคคลภายนอก และประชาชนทั่วไปสามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่าบริเวณดังกล่าวเป็นแนวเขตป่าชุมชน บริเวณ เพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

หมวด ๒ การจัดทำหลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

ข้อ ๗ หลักเขตป่าชุมชนให้มีรูปแบบหรือลักษณะ และดำเนินการปักหลักเขตตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) รูปแบบหรือลักษณะของหลักเขต

หลักเขตให้ทำด้วยเสาปูนเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนาดหน้ากว้างและหนา ๑๐ x ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑.๒๐ เมตร ที่มีความแข็งแรงคงทน ส่วนบนของหลักเขตด้านหนึ่งให้มีตราครุฑปั๊มลึกขนาดสูง ๕ เซนติเมตร ระบุถ้อยคำว่า "เขตป่าชุมชน" และหมายเลขหลักเขต ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๑ หรือที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดเพิ่มเติม

(๒) หลักเกณฑ์ในการปักหลักเขต

- (ก) ปักหลักเขตให้อยู่ในแนวดิ่งตรงกับตำแหน่งแนวเขตป่าชุมชนที่กำหนดไว้ในแผนที่ แสดงแนวเขตป่าชุมชนที่จัดทำขึ้นตามระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๓๕ วรรคสาม
- (ข) ปักหลักเขตลึกลงไปในพื้นดินประมาณ ๕๐ เซนติเมตร แสดงจุดทุกแห่งที่เส้นเขต หักมุมหรือเปลี่ยนทิศทางของแนวเขตป่าชุมชน มีระยะห่างตามความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่
- ข้อ ๘ หลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ให้ใช้หลักเขตที่มีรูปแบบหรือลักษณะ และดำเนินการปักหลักเขตตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) รูปแบบหรือลักษณะของหลักเขต

หลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ให้ทำด้วยเสาปูนเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนาดหน้ากว้าง และหนา ๑๐ x ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑.๒๐ เมตร ที่มีความแข็งแรงคงทน ส่วนบนของหลักเขต ให้ทาด้วยสีเขียวตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๒ หรือที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดเพิ่มเติม

(๒) หลักเกณฑ์ในการปักหลักเขต

(ก) ปักหลักเขตให้อยู่ในแนวดิ่งตรงกับตำแหน่งแนวเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ ตามที่กำหนดไว้ในแผนจัดการป่าชุมชน (ข) ปักหลักเขตลึกลงไปในพื้นดินประมาณ ๕๐ เซนติเมตร แสดงจุดทุกแห่งที่เส้นเขต หักมุมหรือเปลี่ยนทิศทางของแนวเขต มีระยะห่างตามความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่

ข้อ ๙ ในกรณีที่ไม่สามารถปักหลักเขตให้อยู่ตรงกับตำแหน่งที่กำหนดตามข้อ ๗ และข้อ ๘ ได้ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศหรือสภาพทางธรรมชาติของพื้นที่ไม่เหมาะสมที่จะปักหลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ แล้วแต่กรณี หรือการปักหลักเขตอาจไม่มีความคุ้มค่า กรณีนี้ อาจใช้แนวเขตตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นที่มีลักษณะตั้งอยู่เป็นการถาวร เช่น แนวสันเขา แม่น้ำ หรือถนน เป็นหลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ แล้วแต่กรณีได้

กรณีที่มีการใช้แนวเขตตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นที่มีลักษณะตั้งอยู่เป็นการถาวร มาเป็นหลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์แล้วแต่กรณี แต่แนวเขตนั้นมีการ เปลี่ยนแปลงลักษณะที่แตกต่างกันในบางบริเวณ เช่น เปลี่ยนจากสันเขาลูกใหญ่เป็นสันเขาลูกเล็ก เปลี่ยนจากสันเขาลูกเล็กเป็นที่ราบแม่น้ำ เปลี่ยนจากแม่น้ำลำธารเป็นทางหลวง ให้นำหลักเขตมาปัก ในทุกตำแหน่งเฉพาะตรงจุดที่แนวเขตนั้นเปลี่ยนลักษณะแล้วจึงใช้แนวเขตที่ต่อไปจากจุดปักหลักเขต ดังกล่าวเป็นหลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ แล้วแต่กรณีต่อไปได้

ข้อ ๑๐ การปักหลักเขตเพื่อกำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ ให้ปักหลักเขต เฉพาะบริเวณพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์ โดยให้ถือว่าพื้นที่ภายนอกแนวเขตบริเวณ เพื่อการใช้ประโยชน์และอยู่ในพื้นที่ป่าชุมชนเป็นพื้นที่บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ กรณีแนวเขตพื้นที่บริเวณ เพื่อการใช้ประโยชน์เป็นแนวเดียวกับแนวเขตป่าชุมชนให้ใช้หลักเขตป่าชุมชนเป็นหลักเขตบริเวณ เพื่อการใช้ประโยชน์ในส่วนที่เป็นแนวเดียวกันนั้น

ുുു വാത സ

ป้ายแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่หลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์แล้วแต่กรณี อยู่ห่างกันมาก หรือในบริเวณที่ใช้แนวเขตตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นที่มีลักษณะตั้งอยู่ เป็นการถาวร เช่น แนวสันเขา แม่น้ำ หรือถนน เป็นหลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการ ใช้ประโยชน์ และกรณีจำเป็นอื่นที่พนักงานเจ้าหน้าที่สังกัดกรมป่าไม้หรือคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เห็นสมควร เพื่อประโยชน์ในการแสดงจุดสังเกตแนวเขตป่าชุมชน หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ อาจมีการติดตั้งป้ายแสดงแนวเขตดังกล่าวตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๓ และภาคผนวก ๔ ไว้ด้วยก็ได้

ข้อ ๑๒ ป้ายแสดงแนวเขตป่าชุมชน ให้มีรูปแบบหรือลักษณะ และดำเนินการติดตั้ง ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) รูปแบบหรือลักษณะของป้าย

ทำด้วยแผ่นโลหะหรือวัสดุอื่นที่มีความทนทานไม่เสื่อมสลายได้ง่าย มีขนาดความกว้าง ๒๐ เซนติเมตร ยาว ๕๐ เซนติเมตร พื้นสีเขียว ตัวอักษรสีขาว ขนาดสูง ๖ เซนติเมตร ระบุถ้อยคำว่า "เขตป่าชุมชน" โดยมีตราสัญลักษณ์กรมป่าไม้ ด้านหน้าข้อความ

(๒) หลักเกณฑ์การติดตั้งป้าย

- (ก) ให้ติดตั้งป้ายบนไม้ยืนต้นในบริเวณที่อยู่ในแนวเส้นเขตพื้นที่ป่าชุมชน ในกรณีที่ บริเวณนั้นไม่มีไม้ยืนต้นให้ติดตั้งป้ายโดยใช้วิธีการปักเสาเพื่อติดตั้งป้าย
 - (ข) ไม้ยืนต้นที่จะติดตั้งป้ายควรมีขนาดวัดรอบลำต้นไม่ต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร
- (ค) ให้ติดตั้งป้ายโดยหันหน้าออกนอกพื้นที่ป่าชุมชน และติดให้สูงจากพื้นดินไม่ต่ำกว่า ๓ เมตร แต่ไม่เกิน ๕ เมตร เพื่อให้สังเกตเห็นในระยะไกลได้อย่างชัดเจน
- (ง) ระยะห่างในการติดตั้งป้ายให้พิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เว้นแต่กรณี ที่เป็นพื้นที่ที่ติดกับพื้นที่เอกชนหรือพื้นที่หวงห้ามของทางราชการ การติดตั้งป้ายให้มีระยะห่างระหว่างกัน ประมาณ ๕๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑๐๐ เมตร

ข้อ ๑๓ ป้ายแสดงแนวเขตบริเวณเพื่อการอนุรักษ์หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ให้มีรูปแบบ หรือลักษณะ และดำเนินการติดตั้งตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) รูปแบบหรือลักษณะของป้าย

- (ก) ป้ายแสดงแนวเขตบริเวณเพื่อการอนุรักษ์หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ ให้ทำด้วยแผ่นโลหะหรือวัสดุอื่นที่มีความทนทานไม่เสื่อมสลายได้ง่าย มีขนาดกว้าง ๒๐ เซนติเมตร ยาว ๕๐ เซนติเมตร
- (ข) ป้ายแสดงแนวเขตบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ให้ใช้พื้นสีแดง ตัวอักษรสีขาว ระบุถ้อยคำว่า "บริเวณเพื่อการอนุรักษ์" ขนาดสูง ๖ เซนติเมตร
- (ค) ป้ายแสดงแนวเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ให้ใช้พื้นสีน้ำตาล ตัวอักษรสีขาว ระบุถ้อยคำว่า "บริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์" ขนาดสูง ๖ เซนติเมตร

(๒) หลักเกณฑ์การติดตั้งป้าย

- (ก) ให้ติดตั้งป้ายบนไม้ยืนต้นที่ขึ้นอยู่ตรงแนวแบ่งพื้นที่บริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริเวณ เพื่อการใช้ประโยชน์ตามแผนจัดการป่าชุมชน ในกรณีที่บริเวณนั้นไม่มีไม้ยืนต้นให้ติดตั้งป้ายโดยใช้วิธีการ ปักเสาเพื่อติดตั้งป้าย
 - (ข) ไม้ยืนต้นที่จะติดตั้งป่ายควรมีขนาดวัดรอบลำต้นไม่ต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร
- (ค) ให้ติดตั้งป่ายโดยหันด้านหน้าออกนอกพื้นที่ที่ป่ายแสดงแนวเขต และติดให้สูงจาก พื้นดินไม่ต่ำกว่า ๓ เมตร แต่ไม่เกิน ๕ เมตร เพื่อให้สังเกตเห็นในระยะไกลได้อย่างชัดเจน
- (ง) ระยะห่างในการติดตั้งป้ายให้พิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่เว้นแต่กรณี ที่เป็นพื้นที่ที่ติดกับพื้นที่เอกชนหรือพื้นที่หวงห้ามของทางราชการ การติดตั้งป้ายให้มีระยะห่างระหว่างกัน ประมาณ ๕๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑๐๐ เมตร

หมวด ๔

เครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือ บริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ นอกจากการจัดทำหลักเขต หรือการจัดทำป้ายอาจทำเครื่องหมายอื่น ดังต่อไปนี้

- (๑) การขุดร่องในแนวเขต ให้ขุดร่องมีความกว้าง ประมาณ ๑.๕๐ เมตร ลึก ๑ เมตร โดยให้ขอบร่องด้านนอกขนานไปกับแนวเขตป่าชุมชน การขุดร่องควรขุดให้ลาดลงไปหากันร่อง เพื่อกันดินพังดินที่ขุดขึ้นจากร่องควรกองไว้ใกล้ ๆ ร่อง ให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมยาว ตามแนวเขตป่าชุมชน แต่ให้ลาดลงไปฐานและอัดดินให้แน่น เพื่อกันดินพังทลาย
- (๒) การกองดินหรือหิน กรณีที่สามารถหาดินหรือก้อนหิน มากองไว้ตามแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ แล้วแต่กรณีได้ไม่ยาก อาจจัดทำกองดิน หรือกองหินไว้ตามสมควร เพื่อช่วยให้เห็นแนวเขตดังกล่าวชัดเจนยิ่งขึ้น
- (๓) การล้อมรั้วลวดหนาม ให้กระทำได้เฉพาะในบริเวณที่แนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการ อนุรักษ์หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ ติดต่อกับพื้นที่เอกชนหรือพื้นที่หวงห้ามของทางราชการ และให้กระทำเท่าที่จำเป็นเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ หรือบุกรุกทำลายหรือ ลักลอบใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งกรณีการบุกรุกเข้ามาในบริเวณพื้นที่ป่าชุมชนและกรณี ที่มีการบุกรุกของสมาชิกป่าชุมชนเข้าไปในพื้นที่เอกชนหรือพื้นที่หวงห้ามของทางราชการ
- (๔) วิธีการอื่นใดนอกจากวิธีการตามที่กำหนดใน (๑) ถึง (๓) ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่สังกัด กรมป่าไม้และคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเห็นสมควร หรือตามที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดเพิ่มเติม แต่จะต้องเป็นการทำเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นการถาวร เห็นได้ชัดเจน ไม่เสื่อมสภาพหรือลบเลือนได้ง่าย

หมวด ๕

การจัดทำหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นที่ใช้แสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ ในกรณีที่มีการเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วน หรือขยายพื้นที่ป่าชุมชน

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เพิกถอนป่าชุมชนบางส่วนหรือขยาย เขตป่าชุมชนแล้วแต่กรณี หรือกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณ เพื่อการใช้ประโยชน์ ตามแผนจัดการป่าชุมชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สังกัดกรมป่าไม้ร่วมกับ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนถอนหรือทำลายหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตเดิม และให้จัดทำหลักเขต ติดตั้งป้าย หรือทำเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตดังกล่าวใหม่ให้ถูกต้อง

ให้นำความในหมวด ๒ การจัดทำหลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ หมวด ๓ ป้ายแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ และหมวด ๔ เครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการ ใช้ประโยชน์ มาใช้บังคับแก่การจัดทำหลักเขต ป้ายหรือเครื่องหมายอื่นเพื่อแสดงแนวเขตตามวรรคหนึ่งด้วย โดยอนุโลม

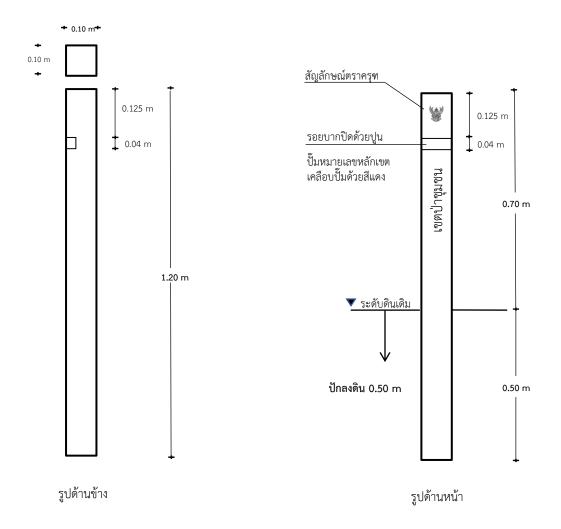
หมวด ๖

การซ่อมแซมหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นที่ใช้แสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๖ ให้นำความในหมวด ๒ การจัดทำหลักเขตป่าชุมชน หรือหลักเขตบริเวณเพื่อการ ใช้ประโยชน์ หมวด ๓ ป้ายแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณเพื่อการ ใช้ประโยชน์ และหมวด ๔ เครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ หรือบริเวณ เพื่อการใช้ประโยชน์ มาใช้บังคับแก่การซ่อมแซมหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นในกรณีที่ เกิดการชำรุด เสียหาย หรือสูญหายด้วยโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ อดิศร นุชดำรงค์ อธิบดีกรมป่าไม้

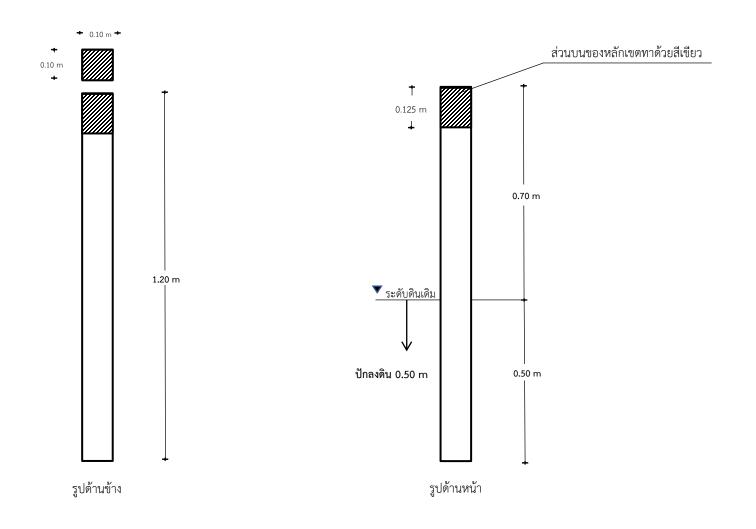
แบบหลักเขตป่าชุมชน

แบบขยายตราครุฑ

แบบหลักเขตบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

แบบป้ายแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

